

June 17, 2011

**A DEEP APPROACH® TO TURKISH
SUGGESTION CARD FOR SELF-DIRECTED LEARNING**

CARD NUMBER: 4

THEME: FILMLER VE AKTÖRLER / MOVIES AND ACTORS

LEVEL: Advanced

EDUCATIVE PROJECTS:

- 1: Write a movie critique and discuss it
- 2: Introduce a movie
- 3: Act out a short scene

Module developed by Yasin Tunç

LANGUAGE STANDARDS BEING DEVELOPED (See ACTFL 5Cs Standards):

Communication (1.1): Engage in conversations, provide and obtain information, express feelings and emotions, and exchange opinions about movies and plays in Turkish.

Cultures (2.1): Demonstrate an understanding of the relationship between the practices and perspectives of movie and theatre culture in Turkey.

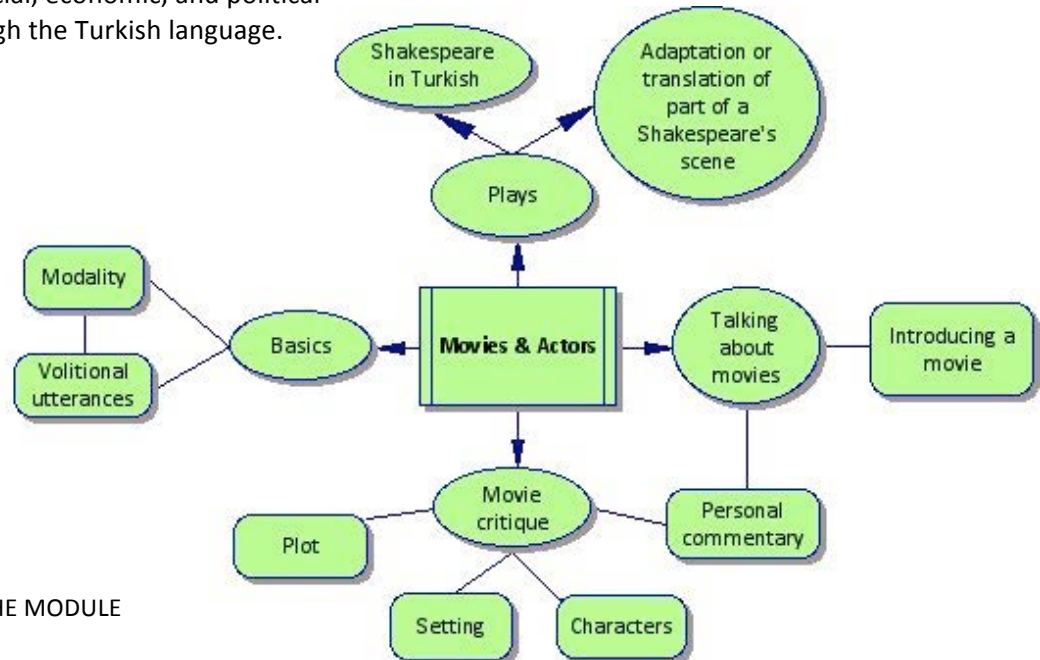
Connections (3.1): Reinforce and further your knowledge of the social, economic, and political role of movies through the Turkish language.

Connections (3.2): Acquire information and recognize the distinctive viewpoints that are only available through the Turkish language and its cultures.

Comparisons (4.2): Demonstrate an understanding of the concept of culture through comparisons of Turkish culture (specifically, of movie making and humour) and your own.

Communities (5.1): Use the language both within and beyond the school setting.

MIND MAP

MATERIALS USED IN THE MODULE

Main videos:

“Beyaz Perdede Ankara”: *Sürü ve Bekçiler Kralı*

“Perdeler: Film Gösterimleri”

“Perdeler: Replik: Haluk Bilginer ile Söyleşi”

Additional videos:

- 1) "Interview with Yasin Ali Türkeri." He is a documentary director and producer, who talks about the difficulties of shooting documentaries in Turkey and finding funds for movie making.
- 2) "Perdeler: Replik 2: Interview with Zihni Göktaş." This is an interview with Zihni Göktaş, a famous (movie and stage) actor, who talks about how *Lüküs Hayat*, a popular long-term operetta, started; why it is still popular; and what it is about.
- 3) "Perdeler: Film Gösterimleri 2 and 3:" Introducing various movies.
- 4) "Perdeler: Kadraj:" Interview with a famous film director.

1) BAĞLAM/CONTEXT

In this module, you will explore some movies that were shot in the last three decades in Turkey. The movies you will watch are some milestones in the Turkish film industry that reflect socio-political and socio-economic circumstances of the period. Some movies will help you see these realities with their tragic themes and some others with their tragicomic and amusing themes. Moreover, you will see some programs introducing movies that have just hit the theatres. You will learn the

language for introducing movies. Finally, you will learn more about Shakespeare in Turkish from an interview with a famous movie and stage actor.

MEKAN VE ZAMANS/PACE AND TIME

The setting for the movies used in this module is the late 70s, when it is believed that there were many social, economic, and political issues in Turkey. The movies, to a certain extent, reflect these issues in their themes.

2) TEMATİK PROJELER / THEMATIC PROJECTS

Three projects are recommended for this module.

Project 1: Film eleştirisi yapınız ve tartışını - Write a movie critique and discuss it. You will watch a documentary that includes some commentary on and segments of two movies (*Sürü* and *Bekçiler Kralı*). The commentary will help you better understand the themes of the movies. After a discussion about the movies and their role in reflecting the social, political, and economic realities of Turkey from the end of the 1970s to the beginning of the 1980s, you can watch one of the movies *Sürü* and/or *Bekçiler Kralı*. This can be done as a group, such as a movie night with the instructor as well or as individuals. It is suggested that, after watching one of the movies, you write a critique of it, including such features as character analyses, the plot, the setting, themes, and finally your opinion on the overall quality of the movie.

Project 2: Bir film tanıtınız - Introduce a movie. In this project, you will watch a TV program (*Perdeler*) introducing three movies: *Déjà Vu*, *Open Season* and *Amerikalılar Karadeniz'de II*. The presenter talks about their themes, the directors, and how the themes are developed in the movies with some fragments from the movies. After watching the movies, discussing what the movies are about, and getting to know some characters in the movies, you can choose a recently-shot movie (from any genre that interests you) and introduce it to an audience (e.g., your class).

Project 3: Shakespeare'in oyunlarından bir tanesinin bir sahnesini Türkçe oynayınız - Act out a short scene from one of Shakespeare plays in Turkish. In this project, you will watch an interview with a famous Turkish (movie and play) actor, Haluk Bilginer. Haluk Bilginer talks about the debate over Shakespeare, about how and who should play Shakespeare, and about why Shakespeare's plays are universal and timeless. After watching the video, you can continue the debate on Shakespeare and his works (plays, sonnets, etc.). After the debate, you are asked to pick a scene from one of Shakespeare's

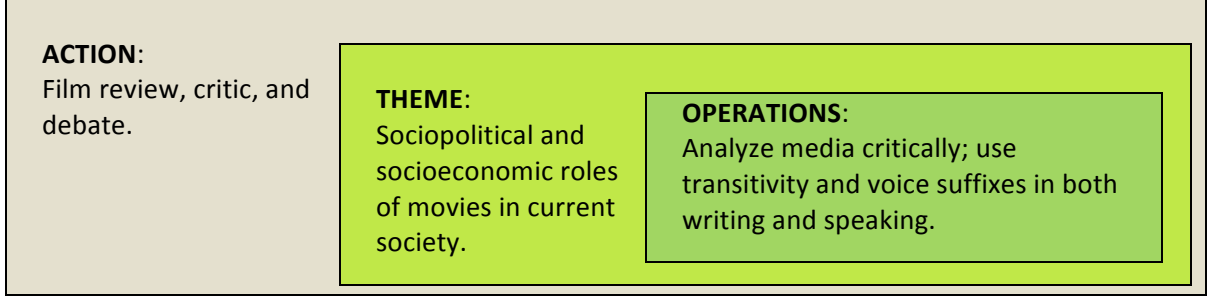
plays (you can translate the English version into Turkish) and act it out. Feel free to add modern day themes and some humor to the scene you have chosen.

PROJECT 1: FİLM ELEŞTİRİSİ YAPINIZ VE TARTIŞINIZ - WRITE A MOVIE CRITIQUE AND DISCUSS IT

TABLE 1 INSTRUCTIONAL ORGANIZERS and EMBEDMENT MAP

Movie Critique			
ACCESS		VOICE	
INTERPRET	ANALYZE	PRESENT	INTERACT
READ/WATCH/LISTEN	FOCUS ON LANGUAGE	WRITE/SPEAK/RECORD	EXCHANGE AND ACT
<p>Watch the documentary about two movies (<i>Sürü</i>, <i>Bekçiler Kralı</i>) and watch one of the movies for the class project.</p> <p>Read the reviews on the movies located on the Internet sites provided.</p>	<p>Use transitivity and voice suffixes: causative, passive, reflexive, reciprocal</p>	<p>Write a film review including character analysis, plot, setting, and personal comments.</p> <p>Make a short oral presentation of your film review.</p>	<p>Debate with your peers the content of the movies: plot, setting, themes, characters, setting... and the overall quality of the movie.</p> <p>Discuss the roles these movies play in reflecting the realities of Turkish society.</p>

ÖNERİLER/GUIDELINES

A. Neler yapacağım?

1. Öncelikle, *Sürü* ve *Bekçiler Kralı* filmlerine dair belgeseli izleyiniz.
2. Filmler hakkında yapılan yorumları izleyiniz,
3. Filmler hakkında sağlanan İnternet sitelerinde yapılan yorumları okuyunuz.
4. Filmlerden birisini seçiniz ve izleyiniz (bireysel veya grup şeklinde olabilir)
5. Filmin eleştirisini rapor şeklinde yazınız.

B. Film eleştirisini nasıl yapacağım?

1. Öncelikle eleştirisini yapacağınız filmi belirleyiniz.
2. Filmi izleyiniz ve film hakkında yapılan yorumları izleyiniz ve okuyunuz.
3. Filmin ana karakterlerini, konusunu, geçtiği dönemi, verdiği mesajları ve film hakkında genel yorumlarınızı rapor halinde yazınız.
4. Raporunuzu sözlü olarak kısaca anlatınız.

MATERIALS for Project 1:

İlk video (“Beyaz Perdede Ankara”: *Sürü* and *Bekçiler Kralı*): Bu video, Türk filmlerinde Ankara imajının nasıl yer aldığı anlatan bir belgeseldir. Belgeselin bizim seçtiğimiz fragmanlarında ise iki tane filme (*Sürü* ve *Bekçiler Kralı*) odaklanılmaktadır. Belgeselde bu filmlere dair yorumlar film eleştirmenleri ve filmin oyuncularından tarafından dile getirilmektedir. Filmlerin temasına girilmekte ve bunların Türk sinema tarihindeki önemine vurgu yapılmaktadır.

Suggested readings/Önerilen okumalar (internet aracılığıyla):

<http://www.imdb.com/title/tt0078355/synopsis> (An English synopsis of *Sürü*)

http://tr.wikipedia.org/wiki/S%C3%BCr%C3%BC_%28film%29 (A Turkish summary)

<http://archive.sensesofcinema.com/contents/cteq/04/32/suru.html> (A comprehensive English analysis of *Sürü*)

<http://www.sinematurk.com/film.php?action=goToFilmKeywordsPage&filmid=2108&type=film#konu> (A short Turkish summary of *Bekçiler Kralı*)

PROJECT 2: FILM TANITINIZ - INTRODUCE A MOVIE

TABLE 2 INSTRUCTIONAL ORGANIZERS and EMBEDMENT MAP

Introducing a Movie			
ACCESS		VOICE	
INTERPRET	ANALYZE	PRESENT	INTERACT
<p>READ/WATCH/LISTEN</p> <p>Watch the segments of the movies provided.</p> <p>Read the transcriptions and the important vocabulary and idioms.</p>	<p>FOCUS ON LANGUAGE</p> <p>Use modality: volitional utterances I and II.</p>	<p>WRITE/SPEAK /RECORD</p> <p>Create a Turkish script for the movie that you are going to introduce.</p> <p>Introduce your movie.</p>	<p>EXCHANGE AND ACT</p> <p>Discuss the themes, plots, and characters of the movies (<i>Déjà Vu</i>, <i>Open Season</i> and <i>Amerikalılar Karadeniz'de II</i>).</p> <p>Talk about the kind of language and vocabulary used to introduce a movie. Compare your presentations and movies.</p>

<p>ACTION: Write a script to introduce a movie.</p>	<p>THEME: Movie plot, theme, setting and characters.</p>	<p>OPERATION: Use volitional utterances in both writing and speaking tasks.</p>
--	---	--

ÖNERİLER/GUIDELINES

A. Neler yapacağım?

1. Fragmanları izlemeden önce, ekte sağlanan transkripsiyonlarında geçen kelimelerin ve deyimlerin anlamlarını çalışınız.
2. Size sağlanan filmlerin fragmanlarını izleyiniz (isteyenler transkripsiyonlarına bakabilir).
3. Filmlerin ne hakkında olduklarını tartışınız ve filmler hakkında öğrendiğiniz bilgileri paylaşınız.
4. Fragmanlarda filmlerin tanıtımı için kullanılan dili/kelimeleri not ediniz ki bunları kendi film tanıtımınızda kullanabilesiniz.

B. Filmimi nasıl tanıtacağım?

1. Öncelikle tanıtmak istediğiniz bir film belirleyiniz (filmin tanıtım fragmanları da olabilir).
2. Filmin hangi yönlerini tanıtacağınıza karar veriniz (ör: başrol oyuncularını, yönetmeni, teması...).
3. Derste not aldığınız dil yapılarını/kalıplarını ve kelimeleri kullanarak filmin tanıtım yazısını yazınız.
4. Yazıyı bir arkadaşınız veya öğretmeninizle kontrol ediniz.
5. Yazıyı filmin fragmanlarına uyarlayınız ve filminizi tanıtınız.

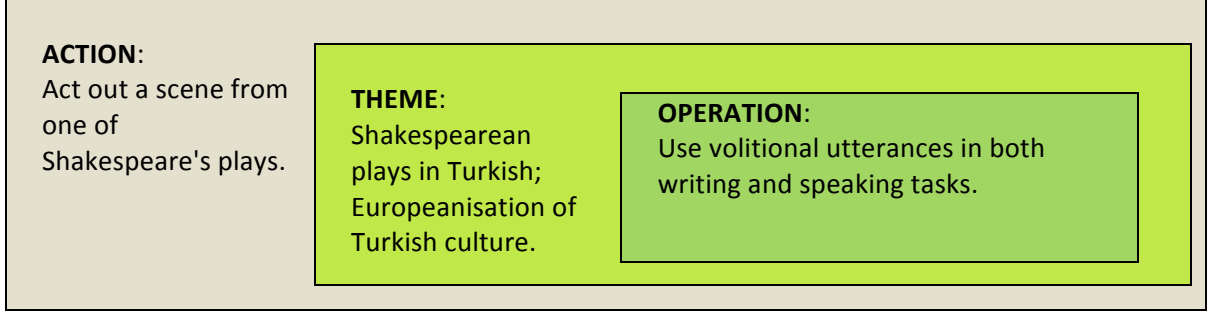
MATERIALS for Project 2:

İlk video (Perdeler: Film Gösterimleri): Bu video da üç tane filmin (*Déjà Vu*, *Open Season [Çılgın Dostlar]* ve *Amerikalılar Karadeniz'de II*) tanıtımı yapılmaktadır. Filmlerin teması, baş rol oyuncularını, ve yönetmenleri hakkında bilgi verilmektedir. (İlgili okumalar için İnternet linklerine bakınız).

PROJECT 3: SHAKESPEARE'İN OYUNLARINDAN BİR TANESİNİN BİR SAHNESİNİ TÜRKÇE OYNAYINIZ ACT OUT A SHORT SCENE FROM ONE OF SHAKESPEARE PLAYS IN TURKISH

TABLE 3 INSTRUCTIONAL ORGANIZERS and EMBEDMENT MAP

Playing Shakespeare in Turkish			
ACCESS		VOICE	
INTERPRET	ANALYZE	PRESENT	INTERACT
READ/WATCH/LISTEN Watch the interview with Haluk Bilginer, read the transcripts, and go through the Internet links that are provided for project 3.	FOCUS ON LANGUAGE Modality: Volitional Utterances I and II.	WRITE/SPEAK/RECORD Translate a short scene from one of Shakespeare's plays or adapt one of these scenes to modern day times, using modern themes (and write the scripts for the adaptation).	EXCHANGE AND ACT Discuss what Haluk Bilginer is saying about Shakespeare; summarize his interview. Continue the debate on Shakespeare with a classroom discussion on the Europeanisation of Turkish society.

ÖNERİLER/GUIDELINES

A. Neler yapacağım?

1. Öncelikle Ek'te verilen Haluk Bilginer ile yapılan söyleşinin metnini okuyunuz ve anahtar kelimelerini inceleyip öğreniniz.
2. Daha sonra, söyleşiyi izleyiniz.
3. Birinci izleyişten sonra söyleşide Haluk Bilginer'in temel olarak neden bahsettiğini tartışınız –söyleşinin ana temasını belirleyiniz.
4. İkinci kere izleyiniz ve daha söyleşiye ilişkin daha detaylı sorular cevaplar arayınız.
  - a) Haluk Bilginer'in Shakespeare'in oyunları hakkında söylediklerini tartışınız.
  - b) Shakespeare'in temalarının neden ölümsüz olduğunu tartışınız.
  - c) Bilginer'in tiyatro ve oyunculukla ilgili fikirlerini tartışınız.

B. Sahneyi nasıl oynayacağım?

1. Shakespeare'in oyunlarının bir tanesinden kısa bir sahne seçiniz (Oyunların Türkçe çevirisini bulamadıysanız, sahneyi kendiniz Türkçe'ye çeviriniz.)
2. Sahnede rol alacak kişiler ve rollerini belirleyiniz.
3. Sahneye modern temalardan da ekleyiniz.
4. Oyunun metninin son halini oluşturunuz. (Öğretmeninizden de yardım alabilirsiniz).
5. Oyunu oynayıp videoya kaydediniz.
6. Videoyu sınıfta paylaşınız.

MATERIALS for Project 3:

Üçüncü video (Perdeler, Replik: Haluk Bilginer ile Söyleşi): Bu videoda ünlü oyuncu Haluk Bilginer Shakespeare ve onun oyunları ve temaları hakkında görüşlerini sunmaktadır. Bunların yanısıra, Bilginer kendi oyunculğu, genel olarak tiyatro oyunculğu ve tiyatronun ruhuna dair ipuçları da vermektedir.

3) İNTERNET BAĞLANTILARI/INTERNET LINKS

For Projects 1 and 2:

A sample film review and synopsis in Turkish: <http://www.filmelestirisi.com>

A short history of film reviews: http://tr.wikipedia.org/wiki/Film_%28sinema%29

Radikal newspaper's film review page:

<http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalKategori&CategoryID=120&Date=06.08.2010>

For Project 3:

Shakespeare'in oyunlarının Türkçe özeti:

http://tr.wikipedia.org/wiki/Kategori:William_Shakespeare_oyunlar%C4%B1

An interview with Haluk Bilginer on Shakespeare: <http://www.oyunatolyesi.com/newsweek.asp>

A biography of Shakespeare in Turkish: http://www.tiyatrotarihi.com/william_shakespeare.html

Complete works of Shakespeare in English: <http://shakespeare.mit.edu/>

Useful site for Shakespearean works: <http://www.shakespeare-online.com/>

4) DEĞERLENDİRME/EVALUATION

Biresysel Değerlendirme Ölçütleri

Yapabildiklerinizi işaretleyiniz lütfen (Yazma becerileri)

Mesajımı açık ve anlamlı bir şekilde yazımda dile getirdim.	
Düşüncelerimi detaylı ve organize bir şekilde geliştirdim.	
Giriş, gelişme ve sonuç paragraflarım belirgin ve düzenli.	
Yazımda anlam bütünlüğüne ve tutarlılığa dikkat ettim.	
Yazımda şu ana kadar öğrendiğim dilbilgisi kalıplarını yeterli oranda kullandım.	
Yazımda şu ana kadar öğrendiğim kelime ve deyimleri yeterli oranda kullandım.	
Yazımda henüz öğrenmediğim çeşitli yapıları kullanarak risk aldım.	

Yapabildiklerinizi işaretleyiniz lütfen (sözel beceriler)

Verilen konularda Türkçeyi akıcı bir şekilde konuşabiliyorum.	
Konuşmamdaki vurgular doğal Türkçeyi yansıtmaktadır.	
Sunumlarımda (film projemizde ve oyun projemizde) spontan olabiliyorum.	
Öğrendiğim dilbilgisi kalıplarını ve kurallarını ve kelimeleri sunumumda yeterince kullanabilmekteyim.	
Sunumlarımda risk alıp yeni şeyleri kullanmaktan çekinmiyorum.	

5) YARDIMCI TEMALAR/FOLLOW-UP

Bu projelerde Türk sinemasında mizah kullanımına değinilmemektedir. Dolayısıyla, Türk sinemasından çeşitli mizah örnekleri (örnek filmeler, sahneler) alınarak, bunların nasıl işlendiğiyle bu projeler geliştirilebilir.

Ayrıca, karikatür ve mizah dergilerinden örneklerle de yazında mizahın nasıl işlendiğiyle projeler geliştirilebilir.

6) MÜZİK/MUSIC

For this module, the soundtrack of Lüküs Hayat, the operetta, is suggested.

Lüküs Hayat Şarkı Sözleri

<http://www.youtube.com/watch?v=ChHmKOSxa-o>

Şişli'de bir apartıman
yoksa eğer halin yaman
nikel-kübik mobilyalar,
duvarda yağlı boyalar
iki tane otomobil
biri açık, biri değil
aşçı, uşak, hizmetçiler
dolu mutfak, dolu kiler
hanım gider, sen gidersin
gündüzleri çaydan çaya
gece olur, davetlisin
ya dineye ya baloya

hey
lüküs hayat, lüküs hayat
bak keyfine yan gel de yat
ne güzel şey
oh ne rahat
yoktur eşin lüküs hayat

yaz gelince adadasın

mayo giymiş kumlardasın
etrafında güzel kızlar
canın çeker, burnun sızlar
hanım motorla dolaşır
hanım serbest, kim karışır
takarsın şeyleri bazı
dünya böyle sen ol razı
sen de kendi hesabına
topla akşam etrafına
sarıları, esmerleri
kır şampanya kadehleri

hey
lüküs hayat, lüküs hayat
bak keyfine yan gel de yat
ne güzel şey,
oh ne rahat
yoktur eşin lüküs hayat

Beste: Cemal Reşit Bey

7) KAYNAKÇA/BIBLIOGRAPHY

Özgüç, A. (2008). *Turkish film guide: 1917-2008*. Ankara: Ministry of Culture and Tourism.

8) SUNUMLAR/POWERPOINT PRESENTATIONS

Presentation I (**Kemal Sunal**): This presentation focuses on Kemal Sunal, one of the most famous Turkish comedy actors.

9) YARDIMCI KONUŞMA KALIPLARI/PRE-ORAL ACTIVITY SHEET

Modüle konu olan filmlerde geçen bazı deyimler ve söz kalıpları:

“Beyaz Perdede Ankara”: *Sürü*

Ses getiren ya da sarsıcı film, kitap, vb.: a film, book etc. that draws much attention and is sensational

sırtında taşımak: to carry on your back

politik ortam: political climate

Bir şeye çare aramak: to seek a remedy for something

Burada her derde deva bulunur: You can find a remedy for all your pains here.

Bekçiler Kralı:

toplumsal değerler: societal values

yönetmenliğini Osman Seden'in yaptığı Bekçiler Kralı...: *Bekçiler Kralı*, whose director is Osman Seden....

mizahi bir dil: a humorous language

hikaye (olay).....etrafında gelişir: the story (plot) develops through...

Ankara'nın siyasi ağırlığı: the political influence of Ankara (as the capital)

Sıkıysa kendin söyle, ya da sıkıysa sen yap...: Tell him yourself if you dare! Do it yourself if you dare!

Film tanıtımlarında kullanılan bazı deyimler ve söz kalıpları:

Baş rolde oynamak: to play the leading/main role (in a movie, play, etc.)

iddialı bir giriş yapmak (for movies, books, etc): a movie, book, etc that is released with an assertive claim that they are going to rock the market

(-i) konu almak: to be about (sth/sb). Örnek: Kitap yaşamını geleneksel olmayan yöntemlerle kazanmaya çalışan sıradışı bir kadının hayat hikayesini konu alıyor. [The book *is about*...].

başbaşa bırakmak: to leave somebody alone with sb/sth. Beni kederimle başbaşa bırakma. [Do not *leave me alone* with my agony].

(Bir karakteri) canlandırmak: to play a character in a movie, play, etc

EK/APPENDIX I

Transcriptions for “Beyaz Perdede Ankara”: *Sürü* and *Bekçiler Kralı*

Sürü

Sürü son dönemlerin en çok ses getiren filmi oldu ve Türk sinemasının yeniden hatırlanmasını sağladı.

Atilla Dorsay¹: Ankara imajını bize görsel olarak hatırlatanlardan bir tanesi Sürü. O filmin sonunda tabii Tarık Akan'ın hasta karısını sırtına vurup Ankara'nın en kalabalık yerlerinde üstelik çekilmiş olan sahneleri her halde Türk sinemasının en hatırlanacak bölümleri arasında.

Melike Demirağ²: Sürü bir hayat hikayesiydi aslında. Benim de hiç yaşamadığım, görmediğim ve Türkiye'de, yani Türkiye'nin topraklarında böyle bir şeyin olmadığı bir hayattı bu. Bunu biz yansıttık ekrana. Ve bu bir aşiretin bir anlamda yok oluşunun hikayesiydi; bir kadının işte kan davası süreci içerisinde yıpranmasının hikayesiydi. Bu herşeye rağmen öylesine medeniyetten daha uzak olan insanların aralarındaki büyük aşkı da gösteren bir film. Yani bu film aslında bir hayat hikayesiydi. Hiçbir şekilde direkt bir politik film değildi. Otobüs durağında işte bekleyen bildiri satan bir çocuk vardı. Onların hepsi hayatın içinden şeylerdi. Ve tarandı biliyorsunuz geçerken bir araba tarafından tarandı falan. Bunlar, bugün seyrettiğiniz vakit "aaa Türkiye o zamanlar öyleymiş" diyorsunuz. Gerçi bugün yine ona benzer bir takım hadiseler oluyor ama bir dönemin bir şeyini yansıtıyor, gerçeğini yansıtıyor filme baktığınız vakit. Ama filmin o bölümleri Ankara'ya girildiği vakit, Ankara'da evet böyle bir politik ortam da var.

A segment from the movie: (Speaking in an eastern accent) Şiwan Kardeş biz gelmişiz. İsteriz ki Berivan'la iki kelime konuşalım.

Senaryosunu Yılmaz Güney'in yazdığı, Zeki Ökten'in yönettiği film kırsal kesimde başlayıp büyük kentte yok olan bir aşiretin trajik öyküsünü anlatır. Etkili sinema diliyle insanı sarsan filmin bazı sahneleri gizli kamerayla çekilir.

Tarık Akan³: Şimdi 1978'in yazı, Ankara. Ve zaten bütün güneyden başladık Ankara'ya kadar hikayeyi getirdik ve Ankara'da noktalandık. Fakat üzerimizdeki kıyafetler göçer kıyafeti. Göçer kıyafetiyle Kızılay caddesinde yürüdüğümüz zaman bir tek kişinin dahi tepkisini almıyorsun çünkü o kadar Anadolu'nun, Türkiye'nin her üçra köşesinden yerleşmiş gelmiş bir şehir ki orası onlar

için çok doğal böyle bir kıyafetle insanları kendi aralarında görmek. Ne biliyim sırtımda Melike ile, bir kadın var sırtımda ve alışık olmayan bir kıyafet var üstümüzde. Buna rağmen, gene de Sıhhiye'de, caddeden karşıdan karşıya geçerken hiçkimsenin önemle durup da baktığı bir olay olmamıştı. Hatta son sahnede Tuncay Kurtiz'in bir bağırma, isyan sahnesi vardır Kızılay'ın tam göbeğinde. Orada bile insanlar o kadar doğal karşılar ki normal bir insanın tepkisi olarak alır ve gider. Yani orada onun için Türkiye'nin her,..toplumun her kesiminden bütün insanların var olduğu tek şehirdir orası.

A segment from the movie: Biz haksız mıyız dedin. Biz haksızız. Evet...

Bir yanda geleneklerin baskısı, bir yanda yeni bir hayatın müjdecisi. Derdine çare arayan Şivan'ın umudu. Ankara, Sürü filminde Berivan'ın hastalığına çare arayan Şivan'ın yeni hayata başlama noktasıdır.

A segment from the movie: Berivan, benim sevgili ceylanım. Ankara'ya gidiyoruz. Orada iyi doktorlar var. Sana bakacaklar; iyi olacaksın.

Tarık Akan: Ankara, başkentimiz, herşeyiyle tek başına orası. Tek sorumlusu Ankara...Yani burada demokratikleşmek, laik devlet sisteminin bütün ülke çapına yerleştirilmesi, eğitim sistemi, her türlü şey oradadır.

A segment from the movie: İşte geldik Berivanım. Burada her derde deva bulunur Ceylanım. Toparla kendini. Bana güven. İyi olacaksın.

Film toplumun değişen yapısının bir yansımasıdır ve toplumsal, siyasal, ve kültürel açıdan ciddi eleştiriler taşır. O dönemde yaşanan değişim Sürü'de toplumsal yapı üzerinde yoğunlaşırken, **(Continues with Bekçiler kralı) Bekçiler Kralı**'nda toplumsal değerler üzerinde odaklanır.

Yönetmenliğini Osman Seden'in yaptığı Bekçiler Kralı halkın siyasi nüfusa karşı olan zaafını mizahi bir dille aktarır.

Filmde olaylar mahalleye yeni atanan bekçi Şaban'ı isim benzerliği yüzünden İçişleri Bakanının yeğeni zanneden mahallelinin telaşı ve ikiyüzlülüğü etrafında gelişir.

A segment from the movie:

Female 1: Müfettişmiş ayol. Ankara'dan göndermişler. Hüsnü hanım söyledi. Kocası vilayette hademe ya, o işitmiş.

¹ Movie critic

² Actress

³ Actor

Female 2: Ayol, bekçi falan değilmiş ki. Ankara'dan gelen bir müfettişmiş.

Female 3: Ne müfettişi ayol! Bakanın yeğeniymiş diyorlar.

Female 4: Herşeye de yetkisi varmış. Gelecek seçimde de başbakan olacakmış.

Female 5: Kıbrısı da o kurtarmış diyorlar teyze.

Male 1: Dağbaşıda mıyız beyim? Bir bekçi parçası gelip koskoca fabrikanın üretimini nasıl durdurur? Ziyasını kim ödeyecek?

Male 2: Beyefendi! Kim olduğunu biliyor musun?

Male 1: Banane canım!

Male 2: Bakanın yeğeni.

Male 1: Yok yahu.

Male 2: Tabii ya.

Film geri planda 80'lerin sorunlarını, gecekondulaşmayı, tüp kuyruklarını, fabrikada çalışan işçileri taşıyıcı beyaz perdeye. Mekan olarak filme yansımaya Ankara'nın siyasi ağırlığı hissedilir filmde. Bir dönemin geçerli mesleği olan bekçilik hem kanunların koruyucusu hem devletin halkın içindeki elidir.

A segment from the movie:

Kemal Sunal (main actor): Ne toplantısı bu? Çok sakıncalı bir durum.

Male 3: Muhtar bekliyoruz bekçi bey.

Male 4: Hem de sabahten beri.

Kemal Sunal: Saat dokuzu geçiyor. Görevi başında değil mi?

Male 4: Sıkıysa kendin söyle. Orada tavla oynuyor.

Kelimeler/Vocabulary

Sürü

ses getirmek: Yaptığı işle, söylediği sözle dikkatleri çekmek ve kitleleri harekete geçirmek.

yansıtma: (-i) 1. Işık, ses, görüntü vb.ni geri göndermek, yansımaları sağlamak, aksettirmek: *Ayna ışığı yansıtır. Kubbe sesi yansıtır.* 2. *mec.* Aktarmak, göstermek, aksettirmek: *Dantele ve pembeye olan düşkünlüğünü ise mintanında yansıttı.* -L. Tekin. 3. *mec.* İletmek, duyurmak, aktarma.

kan davası: a. *top.* b. İki aile arasında geçmişte, aralarında cinayet, kan akması olmaktan veya başka bir nedenden oluşmuş düşmanlık. [Feud, vendetta].

aşiret: a. Dil ve kültür yönünden büyük bir türdeşlik gösteren, birçok boydan oluşan, yapısındaki aileler arasında toplum, ekonomi, din, kan veya evlilik bağları bulunan göçebe veya yerleşik nitelikteki topluluk, oymak. (Native tribe, clan).

taramak: Makineli tüfek vb. ateşli silahlarla sürekli olarak bir yere ateş etmek.

hadise: a. (*ha:dise*) Olay: *Bir gece evvelki hadiseyi unutmak mümkün müydü?* -P. Safa.

göçer: *sf.* Göçebe.

toparlamak: (-i) 1. Bir araya getirmek, toplu bir duruma sokmak: *Bir gün okulda işgal eylemi olmuş, bütün öğrencileri toparlamışlar.* -A. Ümit. 2. Şaşkın durumdan kurtulup kendine gelmek. 3. Çekidüzen vermek: *Odayı toparladı.*

Bekçiler Kralı

zaaf: a. 1. Düşkünlük: *Kendisine zaafımdan ziyade metanetimi gösterdiğim kadın içeriye girdi.* -P. Safa. 2. İrade zayıflığı: *Hükümdarların yumuşak kalpliliğini zaaf sayan umumi hüküm belki de haklıdır.*

mizahi: *sf.* (*miza:hi:*) İçinde gülmece bulunan, gülmece niteliği taşıyan (yazı, karikatür vb.).

telaş: a. (*tela:şı, l ince okunur*) 1. Herhangi bir sebeple acelecilik: *Atatürk'ün gelişini göremedik ama koridordaki telaştan meseleyi anladık.* -H. Taner. 2. Kaygı, tasa, sıkıntı, endişe.

ikiyüzlülük: a. İnandığı, düşündüğü gibi davranmama, özü sözü bir olmama, riya, riyakârlık, mürailik: *Zamanın iki yüzlülüğünden nefret etmiş olmalı.* -E. Şafak. [Hypocrisy].

müfettiş: a. Denetleyen kimse, denetmen.

gecekondulaşma: Gecekondular sayısının çoğalması.

EK/APPENDIX II

Transcriptions for “Perdeler: Film Gösterimleri”

Anahtar kelimeler: perde (a), sohbet (a), (-i) konu almak.

Déjà Vu

Sinema ve tiyatro dünyasının rehber programı *Perdeler* açılıyor. Bu hafta perdelerden yansıyanlar arasında vizyondaki filmlerin yer aldığı *gösterimler*, sinema dünyasında taze haberler ve *Lüküs Hayat* müzikalinin usta oyuncusu Zihni Göktaş ile gerçekleştirdiğimiz keyifli bir sohbet yer alıyor. Gösterimler bu hafta Oscarlı oyuncu Denzel Washington'ın baş rolde yer aldığı *Deja Vu* ile açılıyor. (Speaking in English)...İnsanın aynı anı daha önce de yaşadığını hissetmesi anlamına gelen *Deja Vu* filmin adı olmasından da anlaşılacağı üzere maceranın alt yapısını oluşturuyor. İnsan beyninin sınırlarını zorlayan hikayesiyle ve üstün görüntü efektleriyle sezona iddialı bir giriş yapan film, bir terör saldırısının kaynağını araştıran patlayıcı uzmanı Doug Carlin'in zamanın ve mekanın ötesine geçen yolculuğunu konu alıyor. *Domino* ve *Devlet Düşmanı* (The Enemy of the State) filmlerinden tanıdığımız yönetmen Tony Scott, *Deja Vu*'da izleyenleri nabız yüksek bir aksiyon filmi ile baş başa bırakıyor. (Speaking in English)...

Open Season

Segment from the movie: Kim var orada? Merhaba dostum buradan tüymene yardım edeceğim. Gösterimler neşeli bir çizgi animasyonla devam ediyor: *Open Season/Çılgın Dostlar*. Film konforlu bir yaşantıya alışan Ayı Boog ve onu doğaya döndürmeye çalışan geveze geyik Elliot'ın maceralarını konu alıyor. Bu ilginç ikilinin ormana dönmesiyle gelişen olaylar, ormandaki doğal

Kelimeler/Vocabulary

perde: Ekran, sinema perdesi. (*Beyaz perde:* sinema)

sohbet: Dostça, arkadaşça konuşarak hoş bir vakit geçirme, söyleşi, yarenlik.

(sınırları) zorlamak: To push the limits, lines.

tüymek: *argo* Kaçmak.

hayatın tehlikeli olduğunu öğrenmeleriyle farklı bir finale doğru yol alıyor.

Segment from the movie: Bak buna ağaç derler. Bir daha denersen popona tekme yi yersin. Senin ordun mu var...

Ayı: Artık hayatta kalabilmek için orman bir ayı için uygun bir yer değil. (İç güdülerini kullanmak zorundalar). Karnım zil çalıyor.

Geyik: Ayılar ne yer?

Ayı: Balık...Bana teslim olun.

Balık yeme bal ye şekerim! (Laughing)

...Avcılar geldi.

...Avcılar mı?

Avcılar: Bir ayı bir geyikle işbirliği mi yaptı?

Avcılar: Baksana albay! Bu senin kamyonetin değil mi? Vay canına...

Çılgın Dostlar...

...Hadi kızlar! Püskürtelim!...

Amerikalılar Karadeniz'de II

Gösterimler Kartal Tibet imzalı bir komedi film ile devam ediyor: *Amerikalılar Karadeniz'de II*. Seri olarak yapılması düşünülen filmin Karadenizlilerin espri anlayışına uygun olarak önce ikincisi çekilmiş. Oyuncularından Metin Akpınar, Peker Açıkalin, Kadir Çöpdemir, Kıvanç Tatlıtuğ gibi isimlerle dikkat çeken film, yanlışlıkla Karadeniz sahil kasabasına gelen Amerikalıların yöre halkına hissettirmeden ellerindeki füzeyi bu kasabadan çıkarmalarını konu alıyor. (Northern accent): Ha bunun birincüsü nerededir da?

neşeli: sf. 1. Sevinçli, keyifli, şen, pürneşe.

(-i) konu almak: Bir şey hakkında olmak.

iç güdü: Bir canlı türünün bütün bireylerinde akıl ve düşünceden bağımsız olarak doğuştan gelen bilinçsiz her türlü hareket ve davranış, (*instinct*).

karnı zil çalmak: çok acıkmış olmak.

yanlışlıkla: zf. (*yanlışlı'kla*) Yanılarak, bilmeyerek, sehven: *Yanlışlıkla başkasını yakaladılar.*

EK/APPENDIX III

Transcriptions for "Perdeler: Haluk Bilginer ile Söyleşi"

Anahtar Kelimeler: Oyun (tiyatro), sahne (a), yadsımak, deha (sf), zamansız (sf), prova (a), oyuncu (a).

Speaker: Perdeler Oyun Atölyesi'nin "Atinalı Timon" oyununa bir bakış, oyun takvimleri ve tekstlerle devam ediyor. (segments from the play)...Oyun Atölyesi yeni sezonda William Shakespeare'in oyunlarından "Hırçın Kız"la ve trajedileri arasında seçkin bir yere sahip olan "Atinalı Timon" ile perdelerini açmaya devam ediyor. (Cues from the play)...Oyunun metin düzenlemesini yapan ve Timon karakterini canlandıran usta oyuncu Haluk Bilginer oyuna ve tiyatro hayatına dair sorularımızı cevapladı.

Haluk Bilginer: Şimdi canları sıkıldıkça insanlar Shakespeare üzerinde tartışmalar yaparlar. Yani bu altı yüzyıldır devam eden bir şey. Ama şimdi Shakespeare diye bir gerçek var; kimsenin yadsıyamayacağı bir deha var ortada. Ve "İngiltere'de yaşadığımız, oynadığımız" demişken, ben onla ilgili bir şey söyleyeyim. Bence İngilizler çoğunlukla Shakespeare'den uzak durmalılar. Yani Shakespeare İngilizler için değil. Sebebini hemen açıklayacağım. Tuhaf gelebilecek bir cümle bu çünkü. Yani bir İngiliz yazar niye İngilizler tarafından oynanmasın? Çünkü Shakespeare'in oyunlarına baktığınız zaman, İngiliz olmaktan çok Shakespeare insan ruhunu kavrayan bir deha olduğu için, bu deha ruhu sadece İngiliz ruhu değil; bu Akdeniz'e, her yere uzanan, mesela daha çok Akdenizlilerin oynaması gereken oyunları var Shakespeare'in. İngilizlerin krallarıyla ilgili oyunlarını söylemiyorum. Henry'lerden falan söz etmiyorum. Ama ne biliyim, bir Venedik Taciri, bir Atinalı Timon, bir Romeo ve Juliet, benzer başka

oyunlar, şimdi Akdenizli'nin eline geçtiği zaman çok daha fazla hayat buluyor bence. Bu tamamen kişisel bir görüş. Asla İngilizlerin tiyatro anlayışlarına ve tiyatro yapılarına ilişkin bir şey değil bu. Ama daha güzel oluyor. Ben mesela, "Hırçın Kız"ı bir Portekizli oyuncudan seyretmişim. Çok güzeldi. Ve herhangi bir İngiliz oyuncudan göremeyeceğim kadar güzeldi.

Mesela gelelim bu Shakespeare tartışmasına. İşte klasik midir, modern midir? Shakespeare zamansızdır. Shakespeare'in dehasının en büyük özelliği de budur. Shakespeare'i siz her zaman oynayabilirsiniz. Yüz yıl sonra da oynayabilirsiniz; iki yüzyıl önce de oynandı; bin yıl sonra hala oynayacağız, eminim. Çünkü insanlık var olduğu sürece tiyatro var olacak. Tiyatro var olduğu sürece de Shakespeare gibi bir dehayı da inkar etmek söz konusu değil, mümkün değil. İnsanlar bunu oynayacak. Niçin oynayacak? Çünkü hakikaten, Shakespeare yazdıktan sonra Shakespeare'in karakterlerinden yola çıkarak insan psikolojisini değerlendiren, yorumlayan bilim insanları var dünyada. Hakikaten insan ruhunu çok iyi kavrayan bir yazar olduğu için, bütün oyunlarında, bütün karakterlerinde derinlemesine işlenmiş, özellikle karakterlerinde, muhteşem bir insan psikolojisi görürsünüz. Ve bunun sahneye yansımaları, bunun bir oyuncu tarafından sahneden seyirciye aktarılması o kadar keyifli bir şeydir ki siz hakikaten, madem derdimiz insan, insanı yeniden burada yaratmak, burada anlatmak, altı milyar tane insan var; hepsini tanımak mümkün değil, hepsini anlamak mümkün değil. Ama benzer şeyler, bize benzeyen ya da bizim tanıdıklarımıza benzeyen insanları sahnede gördüğümüz zaman, o zaman tiyatro bir işe yarıyor zaten; o zaman diyorsunuz ki "hah, ben burada

yeni birşey daha keşfettim. Şimdi anladım o niye böyle davranıyor. Şimdi anladım ben niye böyle davrandım ya da davranabilirim", gibi şeyler. Shakespeare'in özelliği bu. Şöyle mi oynanır, böyle mi oynanır! Her türlü oynanır. Yeter ki Shakespeare'in yazdığı gibi, o kişinin, bireyin ruhuna iyice temas etmiş Shakespeare'in oyunlarını oynayın. Nasıl isterseniz oynayın. Ama güzel oynayın. (Cues from the play)...

Sıfırdan başlamak: Dünyanın en zevkli şeyi; dünyanın en adrenalin salgılayıcı şeyi insanda. Ve bunu yapabilmek için ciddi bir cesaret ve özgüven gerekiyor. Ama Shakespeare, özellikle trajedilerinde bunu kullanmıştır ve bu da bütün izleyenlere ya da Shakespeare okuyanlara, insanda hakikaten böyle bir potansiyelin var olduğunun, böyle bir gücün var olduğunun çok önemli bir kanıtıdır. İşte edebiyat aracılığıyla biz bunu da öğrenmiş oluyoruz mesela. (Cues from the play)...

Ben yeni bir oyunun provalarına başladığım zaman hiçbir şey bilmiyorum. Ben oyuncu falan değilim. Hiçbir şey bilmiyorum. Yani otuzbeş yıldır yaptığımın hepsi çöpe gidiyor ve "şimdi ne yapacağım" diye bakıyorum. Zaten ilk provalarda, provanın bir iki haftasında, böyle bir sancılar yaşarsınız. Kendi kendinize şöyle dediğiniz anlar olur: "Olmadı, beceremeyeceğim. Ben de oyuncu muyum zaten? Bu ne biçim iş? Beceremiyorum, beceremiyorum, beceremiyorum." Bu sıkıntıyla siz çalışmaya devam edersiniz; azimle devam edersiniz, edersiniz, ve sonunda bir çıkış yolu bulur çıkarsınız. Bu her defasında da olur esasında, becerirsiniz. Ama şey gibi, hani hastalık hastalığı gibi, panik atak gibi: "Dün değildi ama bugün hakikaten ölüyorum" derler ama her gün geçirir o kalp krizini. İşte "Bir önceki oyunda değildi ama bu oyunda hakikaten ben beceremeyeceğim." ve otuzbeş yıldır her oyunda olur bu. Ben hakikaten kendimi sıfırlayıp baştan başlıyorum. Yani her oyunda yapıyorum bunu ve bir önceki oyundan, bir önce yaptığım şeyden herhangi bir ton bulursam, herhangi bir benzerlik bulursam kendimden sıkılmaya başlıyorum. "Aynı bilmem ne adamına benzedi bu

laf bir önceki oyundaki, hemen değiştir" diye yepyeni bir şey yapmaya çalışıyorum. Bu da insanın tabii sınırlarını genişletmesine yardımcı olan, ufkunu açan bir egzersiz oluyor. (Cues from the play)...

Oyunculuk bir meslektir. Bu meslek nedir? Siz herhangi bir karakteri size verilen ipuçlarıyla, çünkü yazarın yazdığı bir ipucudur sadece; onu oynamak size kalır. Tiyatro o yüzden oyuncunun sanatıdır. Oyuncu yoksa tiyatro da yoktur. Yani sadece edebi bir eser vardır, okursunuz ama yani tiyatro yoktur oyuncu yoksa. Seyirciyi ilgilendiren tek şey sahnede gördüğü şeydir. Seyirci etkilendimi etkilenmedi mi? Büyüledi mi, büyülenmedi m? Tüyları diken diken oldu mu bir şeyi seyrederken? Sahnede aktör mü gördü, insan mı gördü? Bu da çok önemli. Aktör görmekten nefret ederim sahnede. Aktörün ne işi var sahnede? Aktörlük bir meslektir. Sahnede insan görmek istiyorum. Onu için ne metot kullanırlarsa kullansınlar, sadece samimi olsunlar; riyakarlık yapmasınlar; "ay bu rolden çok etkilendim. selamdan(?) sonra bile kendime gelemiyorum" gibi yalanlar söylemesinler. Ya da ciddi bir ruh hastalıkları var. Derhal gidip tedavi olsunlar. Üçüncü bir şık yok çünkü. Ya yalancılar ya hastalar. Öyle etkilenmek falan bir şey yoktur. Yani bu oyunculuk etrafında çöreklenmiş bu efsanelerden, bu tuhafliklardan kurtardığınız zaman, gerçek oyuncu, saf oyuncu, samimi oyuncu ortaya çıkar. Öbür türlü efsanelerden ibaret bir sis perdesidir, hiçbir şey anlamazsınız. Ha oyuncu diye bir yaratık! Seyirci de zaten seni seyretmek istemez. oyuncu diye bir yaratık! Acayip böyle! Banane! Bana insan lazım. (Cues from the play)...

Speaker: Oyun maddiyat üzerine kurulan ilişkilerin sahteliğini, insanı, insan eylem ve davranışlarını Atinalı Timon'la temsil ediyor. Atinalı Timon'un barındırdığı insanlık durumları, iktidar hesaplaşmaları, yıkım, ikiyüzlülük, ihanet, dostluk oyunun çarpıcı akışı içinde seyirci için bir sorgulamaya dönüşüyor.

Kelimeler/Vocabulary:

seçkin: sf. Benzerleri arasında niteliklerinin yüksekliğiyle göze çarpan, üstün, mümtaz, güzide, mutena.

yadsımak: (-i) Yaptığı bir işi, söylediği sözü veya tanık olduğu bir şeyi yapmadığını, bilmediğini söylemek, yaptığını saklamak, inkâr etmek.

deha: *a. (deha:)* İnsan zekâsının, insan kişiliğinin erişebileceği en yüksek düzey, dâhilik.

uzak durmak: Yaklaşmamak, karışmamak, sakınmak.

söz etmek: Bahsetmek, laf etmek, bir şey üzerinde konuşmak.

zamansız: *sf.* Sonsuz, ölümsüz, ebedi.

hakikaten: *zf. (haki:katen)* Gerçekten.

sancı(lar yaşamak): *a.* ağrı.

becermek: (-i) Güç görünen bir iş veya duruma çözüm bulmak, üstesinden gelmek.

ipucu: *a.* İnsanı aradığı gerçeğe ulaştırabilecek iz, emare.

büyülenmek: Etkilenmek, hayran kalmak.

riyakarlık: *a.* İkiyüzlülük.

sis perdesi: Herhangi bir olayın gizli ve karanlık olduğunu belirtmek için kullanılan bir söz.

maddiyat: *a. (maddiya:tı)* 1. Sahip olunan mal veya paralar. 2. Madde ile ilgili şeyler. 3. *mec.* Mal mülk, para ile ilgili şeyler.

hesaplaşma: *a.* Karşılıklı olarak kozlarını paylaşmak, hesaplaşmak işi.

ihamet: *a.* Hıyanet, hainlik, aldatma.

REFERENCE AND COPYRIGHT INFORMATION FOR THIS MODULE

This module has a copyright. It may be reproduced and distributed for educational purposes only if the following citation is included in the document:

This Instructional Module was originally published on the Deep Approach website (<http://deepapproach.wceruw.org/index.html>) as:

Tunç, Y. & Tochon, F. V. (2010). *Filmler ve aktörler / Movies and actors*, Module 4, Advanced level. Madison, WI: Wisconsin Center for Education Research (WCER). <http://deepapproach.wceruw.org/index.html> (access date). The module is reprinted here with permission of the author and the publisher, The Wisconsin Center for Education Research at the University of Wisconsin-Madison.

To view related modules, movies, PowerPoints, theoretical articles, Q&As, and webcasts, or to comment publically on this module in a forum of discussion, please go to: <http://deepapproach.wceruw.org/index.html> and select the appropriate thumbnail.